

Література:

1. Fair Debt Collection Practices Act [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ftc.gov/bcp/edu/pubs/consumer/credit/cre27.pdf>.
2. Федик М.В. Державне регулювання розвитку банківської інфраструктури в Україні: Дисертація на здобуття вченого ступеню кандидата економічних наук за спеціальністю: 08.00.03 / М.В. Федик. – Львів, 2015.
3. Хоменко Я.С. Історичні особливості формування колекторської діяльності // Молодіжний науковий вісник Української академії банківської справи Національного банку України: електронного наукового видання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bulletin.uabs.edu.ua/'store'jur/'2012/809be3ca648aa6214a54d7764189528a.pdf>
4. Філіпенко Т.В. Правове регулювання діяльності колекторських компаній: український та європейський досвід // Т.В. Філіпенко, В.В. Філатов // Вісник національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право. – 2012. – №4.

Драгомирова Юлія Василівна

аспірантка кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА ПОДРУЖЖЯ

Укладення шлюбу, як відомо завжди призводить до створення сім'ї, що є підставою для виникнення немайнових та майнових правовідносин між подружжям.

Це питання є досить актуальним, оскільки кожен день в Україні створюються нові сім'ї і відносини між подружжям носять особистий характер, тому правовому регулюванню особистих немайнових відносин у сімейному праві надається досить велике значення.

Цьому питанню приділяли і приділяють увагу багато вчених-юристів як радянського так і сучасного періодів в галузі цивільного та сімейного права: Л.М. Баранова, В.І. Борисова, М.М. Дякович, О.М. Калітенко, Р.О. Стефанчук, З.В. Ромовська, Є.О. Харитонов, Ю.С. Червоний та інші дослідники.

Особисті немайнові відносини – це суспільні відносини, які виникають з приводу саме нематеріальних благ і відрізняються від майнових тим, що не мають матеріального змісту. А щодо особистих немайнових прав подружжя, то це врегульовані нормами сімейного права відносини з приводу особистих немайнових благ та інтересів осіб, між якими укладено шлюб у встановленому законом порядку.

До особистих немайнових прав подружжя СК України [2] відносять такі правовідносини як: право на материнство, право на батьків-

ство, особисту свободу та недоторканість, повага до своєї індивідуальності, на духовний та фізичний розвиток, на зміну прізвища, на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань життя сім'ї.

Кожній особі від народження або за законом належать певне коло особистих немайнових прав та обов'язків. Більшістю с таких прав особа володіє довічно, і вступ у шлюб не впливає на ці права. Вони продовжують належати кожному із подружжя як особі. Конституція України [1] до таких прав відносить: право на життя, на повагу до гідності та честі, на охорону здоров'я, на свободу та особисту недоторканість, на недоторканість особистого життя та інші особисті права.

До особистих немайнових прав подружжя, перш за все, відносяться право на материнство та батьківство, яке зазначено у статтях 49 та 50 СК України [2]. Материнство – це забезпечена законом можливість жінки здійснювати репродуктивну функцію – народжувати дітей, утримувати та виховувати їх. Батьківство в праві визначається як факт походження дитини від певного чоловіка, юридично посвідчений записом в органах РАЦСу про народження. Хоча ці особисті немайнові права подружжя і регулюються різними статтями СК України, фактично є спільним правом подружжя.

Також до особистих немайнових прав подружжя відносять – право дружини та чоловіка на повагу до своєї індивідуальності. Індивідуальність особи – це неповторна своєрідність людини, яка є невід'ємною частиною її фізичного буття. Індивідуальність чоловіка та жінки є запорукою їх почуттів (любви) та лежить в основі створення сім'ї [3].

Наступним особистим немайновим правом подружжя є: право дружини та чоловіка на фізичний та духовний розвиток. Згідно зі ст. 52 СК України [2] дружина та чоловік мають рівне право на фізичний та духовний розвиток, на здобуття освіти, виявлення своїх здібностей, тощо.

Фізичний розвиток – це процес, який спрямований на зміцнення здоров'я, удосконалення форм і функцій організму людини. Можна сказати, що духовний розвиток – це здобуття освіти, удосконалення природних здібностей тощо.

Одним із важливих особистим правом кожного з подружжя є право чоловіка та дружини на зміну прізвища. При реєстрації шлюбу нареченим надається право і далі іменуватися своїми дошлюбними прізвищами, також за взаємною згодою наречені можуть обрати прізвище одного із подружжя, а якщо бажають мати подвійне прізвище, то повинні визначитись з якого прізвища воно буде починатися. Спільне прізвище підкреслює наявність шлюбу і є правовою основою для присвоєн-

ня їх дітям спільного сімейного прізвища. Якщо при реєстрації шлюбу кожний із подружжя залишився на дошлюбному прізвищі, їм надається можливість змінити свої прізвища звернувшись до органу ДРАЦСу [3].

Велике практичне значення має право дружини та чоловіка на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань життя сім'ї. Згідно ст. 54 СК України [2] закріплюється принцип рівності подружжя при вирішенні найважливіших питань сім'ї. Цей принцип є одним із основних принципів регулювання сімейних відносин, який ґрунтується на визнанні рівних цінностей подружжя у шлюбних відносинах [3].

Ще одним із основних прав подружжя є: право дружини та чоловіка на свободу та особисту недоторканність. Згідно із ст. 56 СК України [2] під правом на свободу та особисту недоторканність закон розуміє право на вільний вибір кожним із подружжя місця свого проживання, на припинення шлюбних відносин, на вжиття заходів, які не заборонені законом і не суперечать моральним засадам суспільства, щодо підтримання шлюбних відносин.

Отже, можна зробити висновок, що особисті немайнові права подружжя є невід'ємною частиною регулювання їх відносин і ці відносини мають дуже велике значення для створення і гідного проживання у шлюбі.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22. – Ст. 135.
3. Сімейне право України: підручник / Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова та ін. ; за заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. – 2-е вид., перероб. і допов.– К. : Юрінком Інтер, 2009. – 288 с.

Громова Олена Олегівна

*помічник судді Одеського апеляційного господарського суду,
аспірантка кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОЧИНУ У КРЕДИТНІЙ СФЕРІ

Залучення в економіку необхідних обсягів кредитних ресурсів неможливо без створення правових умов, що забезпечують банкам повернення розміщених ними коштів. У той же час, надання грошових коштів при кредитуванні клієнтів, а також забезпечення повернення